

Smjernice za TUE postupanje nakon primjene glukokortikoida uzimajući u obzir razdoblja eliminacije glukokortikoida iz organizma

(u primjeni od 1. siječnja 2026.)

Naputci za postupanje uz Smjernice Službe za antidoping (odnosi se na sportaše nacionalne razine)

Kako postupiti s prijavom za TUE u slučaju primijenjenih glukokortikoida u razdoblju izvan natjecanja

zadnja doza kortikosteroida (primijenjena* ili planirana**)	postupanje
vrijeme eliminacije kortikosteroida nije završeno prije natjecanja	podnijeti zahtjev za TUE što je prije moguće (sportaš treba imati odobren TUE kako ne bi bilo kršenja antidopinškog pravila kod odlaska na natjecanje)
vrijeme eliminacije kortikosteroida je završeno prije natjecanja	nije potrebno podnijeti zahtjev za TUE prije natjecanja s obzirom da se tvar zabranjena na natjecanju primjenjuje izvan natjecanja i u periodu izvan očekivanog raspona vremena eliminacije (sportašu će se omogućiti prijava za TUE u slučaju dobivenog pozitivnog nalaza na natjecanju)
nije moguće sa sigurnošću utvrditi je li vrijeme eliminacije završeno prije natjecanja	u slučaju bilo kakvih nejasnoća oko potrebe za odobrenjem terapijskog izuzeća, molimo kontaktirajte Službu za antidoping na tue@hzjz.hr

Napomena: Razdoblje 'vrijeme eliminacije' u smislu ovog naputka treba računati od trenutka zadnje primijenjene doze lijeka

Sportaši međunarodne razine zahtjev za TUE šalju svom međunarodnom savezu. U slučaju da su potrebne dodatne upute, sportaši mogu kontaktirati Službu za antidoping na tue@hzjz.hr

Sportaši razine niže od nacionalne trebaju za upute kontaktirati Službu za antidoping na tue@hzjz.hr

* primijenjena (retroaktivni TUE)

** planirana (proaktivni TUE)

Razdoblja eliminacije glukokortikoida

Put primjene	Glukokortikoid	Razdoblje ispiranja*
Oralni**	Svi glukokortikoidi;	3 dana
	Osim: triamcinolona; triamcinolon acetonida	10 dana
Intramuskularni***	Betametazon; deksametazon; metilprednizolon	5 dana
	Prednizolon; prednizon	10 dana
	Triamcinolon acetonid	60 dana
Lokalne injekcije*** (uključujući periartikularno, intraartikularno, peritendinozno i intratetivno)	Svi glukokortikoidi;	3 dana
	Osim: prednizolona; prednizona; triamcinolon acetonida; triamcinolon heksacetonida	10 dana
Rektalni	Svi glukokortikoidi;	3 dana
	Osim: triamcinolon diacetata; triamcinolon acetonida	10 dana

*„Razdoblje ispiranja“ odnosi se na vrijeme od posljednje primijenjene doze do vremena početka razdoblja tijekom natjecanja (tj. počevši od 23:59 sati dan prije natjecanja u kojem sportaš treba sudjelovati, osim ako WADA nije odobrila drugačije razdoblje za određeni sport). To omogućuje uklanjanje glukokortikoida ispod razine za prijavu.

** Oralni putevi primjene uključuju i npr. oromukozalni, bukalni, gingivalni i sublingvalni put.

*** Korištenje formulacija glukokortikoida s produljenim oslobađanjem može rezultirati detektibilnim razinama glukokortikoida nakon razdoblja ispiranja zbog produljene sistemske apsorpcije.

Navedena vremena eliminacije označavaju vrijeme nakon kojeg se u uzorku sportaša više ne očekuje nalaz tragova primjene određenog glukokortikoida. Ako je razdoblje od zadnje primijenjene doze do trenutka početka natjecanja (koje počinje u 23:59 h dan prije natjecanja na kojem sportaš treba nastupiti, osim ako je WADA odobrila drugačije razdoblje za pojedini sport) veće od navedenog vremena, odnosno ako je razdoblje eliminacije završeno prije početka natjecanja, tada nije potrebno tražiti TUE. Ovo je prikazano u svrhu boljeg planiranja vezanog uz razdoblje eliminacije glukokortikoida do razine ispod laboratorijske granice izvještavanja te utvrđivanja jasnih kriterija oko definiranja potrebe za podnošenje zahtjeva za TUE u slučajevima kad se kortikosteroidi primjenjuju izvan natjecanja, a sportaš nakon toga ide na natjecanje.

Dodatne informacije oko izmjena pravila za primjenu glukokortikoida

Zabranjeni načini primjene (potrebno je tražiti TUE): Prema Popisu zabranjenih sredstava 2026., glukokortikoidi su zabranjeni samo na natjecanju kada se primijene bilo kojim injektibilnim putem, peroralno ili rektalno. Primjeri injektibilnih puteva primjene uključuju intravenski, intramuskularni, periartikularni, intraartikularni, peritendinozni, intratendinozni, epiduralni, intratekalni, intraburzalni, intralezijski (npr. intrakeloidni), intradermalni i subkutani. Svi peroralni putevi primjene glukokortikoida ostaju zabranjeni, uključujući primjenu na sluznicu usne šupljine, na bukalnu sluznicu, desni i sublingvalnu primjenu.

Dozvoljeni načini primjene (nije potrebno tražiti TUE): Svi ostali putevi primjene uključujući inhalacijsku primjenu, primjenu putem intranazalnog spreja, oftalmičku primjenu putem kapi, perianalnu, dermalnu, dentalnu intrakanalnu primjenu te topikalne primjene su dopuštene te u primjerenim indikacijama i doziranjima ne zahtijevaju terapijsko izuzeće (TUE).

Detalji ovih izmjena mogu se pronaći na stranicama Službe za antidoping HZJZ-a u dokumentu pod nazivom "Sažetak glavnih izmjena Popisa s objašnjenjima" na web mjestu: <https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2026/01/SAZETAK-GLAVNIH-IZMJENA-I-OBJASNJENJA-UZ-POPIS-2026.pdf>

Sportaš je u riziku od sankcioniranja onda kada se glukokortikoid, njegovi metaboliti ili markeri nađu u koncentracijama iznad laboratorijskih granica izvješćivanja u uzorku urina uzetom tijekom razdoblja na natjecanju. Prema Kodeksu 2021, uzorak uzet na natjecanju je onaj koji se uzme od sportaša od 23:59 h dan prije natjecanja do kraja tog natjecanja i testiranja povezanih s tim natjecanjem. Definicija razdoblja na natjecanju može se razlikovati od sporta do sporta te se sportaši potiču da istu provjere sa svojim sportskim savezom ili nacionalnom antidopinškom organizacijom (Služba za antidoping HZJZ-a).

Primjena glukokortikoida izvan natjecanja, bilo kojim putem primjene, nije zabranjena. Međutim, uzorak urina prikupljen na natjecanju može sadržavati dokaze primjene glukokortikoida primijenjenog izvan natjecanja, što može dovesti do nepovoljnog analitičkog nalaza u uzorku (AAF). U slučaju provedenog testiranja na natjecanju kod sportaša koji je koristio kortikosteroide u periodu izvan natjecanja, te nije tražio terapijsko izuzeće s obzirom na dolje navedena razdoblja eliminacije i smjernice Službe za antidoping navedene u ovom dokumentu, prihvatit će se zahtjev za odobrenjem retroaktivnog terapijskog izuzeća (TUE). Ako se TUE ne odobri, nepovoljan analitički nalaz može rezultirati stegovnim postupkom i sankcijom.

Kako bi sportaš i njegov liječnik mogli minimalizirati rizik od nepovoljnog analitičkog nalaza sportaša, Svjetska antidopinška agencija (WADA) objavila je očekivana **razdoblja eliminacije** glukokortikoida kojih bi se sportaši i njihovi medicinski stručnjaci trebali pridržavati. Nakon isteka razdoblja eliminacije, određeni glukokortikoid se u najvećem broju slučajeva ne bi više trebao naći u uzorku u koncentracijama dovoljno visokim da bi se deklarirale kao nepovoljan analitički nalaz. Razdoblja eliminacije glukokortikoida prikazana su u tablici '*Razdoblja eliminacije glukokortikoida*'.

Za dodatne upite oko primjene ovih smjernica, potrebe za izdavanjem terapijskih izuzeća, kao i za ostala pitanja vezana uz zabranjene tvari u lijekovima, dodatcima prehrani ili drugim proizvodima možete se obratiti Službi za antidoping putem emaila: tue@hzjz.hr ili telefonski na broj: 01/5510-653.

Služba za antidoping HZJZ-a